

Postzegelnieuws

PostNL

Marketing

20 juni 2022

250 jaar koning Willem I

SAMENVATTING

Uitgifte: **250 jaar koning Willem I**

Uitgiftedatum: 20 juni 2022

Verschijningsvorm: vel met 6 postzegels in 3 verschillende ontwerpen, met waarde aanduiding internationaal 1 voor post tot en met 20 gram met een internationale bestemming

Artikelnummer: 420662

Ontwerp: Nicole Uniquole in samenwerking met

UITGIFTE

Op 20 juni 2022 geeft PostNL het postzegelvel **250 jaar koning Willem I** uit, ter gelegenheid van het 250e geboortjaar van onze eerste koning uit het huis Oranje-Nassau. Naast portretten van koning Willem I en zijn echtgenote Wilhelmina van Pruisen staat op de postzegels het stadspaleis van Fulda afgebeeld. Willem I regeerde enkele jaren over dit vorstendom in Duitsland voordat hij koning van ons land werd. Op de 6 postzegels staat de waarde aanduiding 1 voor post tot en met 20 gram met een bestemming binnen Nederland.

ONDERWERP

Prins Willem Frederik (1772-1843) regeerde als Willem I over ons land als de eerste koning uit het huis Oranje-Nassau. Hij werd 250 jaar geleden in Den Haag geboren, als zoon van erfstadhouder Willem V. In 1791 trouwde hij met Wilhelmina van Pruisen. Uit dit huwelijk werden 5 kinderen geboren, onder wie de latere koning Willem II.

Van 1802 tot 1806 regeerde prins Willem Frederik als Fürst over Fulda, tot dit Duitse vorstendom door de Fransen werd ingenomen. In 1813 keerde hij terug naar zijn geboorteland als soeverein vorst en in 1815 werd hij uitgeroepen tot koning Willem I van het Verenigd Koninkrijk der Nederlanden (het huidige België en Nederland). Ook was hij groothertog van Luxemburg.

Zijn koningschap kenmerkte zich door handhaving van de hervormingen uit de Franse tijd en door grote investeringen in industrie, handel en in de aanleg van veel kanalen en wegen. In 1840 deed hij afstand van de troon en werd hij opgevolgd door zijn oudste zoon. Willem I stierf in 1843 in Berlijn en zijn stoffelijk overschot werd bijgezet in de Koninklijke Grafkelder in de Nieuwe Kerk in Delft.

ONTWERP

De uitgifte **250 jaar koning Willem I** telt 6 postzegels in 3 verschillende ontwerpen. Voor de monochrome afbeeldingen op de postzegels zijn uitsneden gebruikt van schilderijen met Willem I (Joseph Paelinck, 1819, Rijksmuseum, Amsterdam), zijn echtgenote Wilhelmina van Pruisen (Jean-Baptiste van der Hulst, 1833, Koninklijke Verzamelingen, Den Haag) en een foto van het stadspaleis in het Duitse Fulda (Christian Tech, 1980, Petersberg, Fulda). Bij ieder beeld op de postzegels en rechts op de velrand staat een collage van Maltezer kruisen in de kleuren rood, wit, blauw en oranje. Ook is 2 keer op de postzegels het officiële monogram van Willem I afgebeeld. Op de tabs bij de postzegels staat de internationale Priority-aanduiding, met daarnaast een beschrijving van de afbeelding op de postzegels. De tekst op de velrand geeft achtergrondinformatie over

koning Willem I, zijn 250e geboortejaar en de jubileumtentoonstelling die van 18 juni tot 25 augustus 2022 in Fulda te zien is.

TYPOGRAFIE

Voor de typografie van de teksten is gebruikgemaakt van de schreefletter Merriweather (van letterontwerper Eben Sorkin uit Boston, Verenigde Staten, 2011) en de schreefloze Cambay (van letterontwerper Pooja Saxena uit Bangalore, India, 2014).

ONTWERPPROCES

Ter gelegenheid van het 250e geboortejaar van koning Willem I is van 18 juni tot 25 augustus 2022 in Fulda in Duitsland de tentoonstelling *Design & Dynastie, 250 Jahre Hofleben Oranien-Nassau* te zien. De tentoonstelling werd samengesteld door curator Nicole Uniquole. Zij combineerde hedendaags ontwerp met koninklijke kunstvoorwerpen van 7 Nederlandse koningsparen – van koning Willem I en zijn echtgenote koningin Wilhelmina tot en met koning Willem-Alexander en koningin Máxima.

Brieven van moeder

Uniquole kreeg de opdracht van het stadsbestuur van Fulda vanwege haar eerdere succesvolle tentoonstelling over het leven van een andere Nassau in Duitsland: Henriëtte Catharina, een 17e-eeuwse voorouder van koning Willem I. “Bij het organiseren van de nieuwe tentoonstelling in Fulda heb ik veel informatie kunnen halen uit correspondentie uit die tijd”, zegt Uniquole. “Met name uit de brieven die de moeder van koning Willem I vanuit Fulda schreef. Een selectie ervan is ook op de tentoonstelling te zien. Vanwege die brieven leek het daarom niet meer dan logisch om ook een postzegel te wijden aan het 250e geboortejaar van Willem I onze eerste koning uit het huis Oranje-Nassau.”

Belangrijk voor ontwikkeling

Uniquole benaderde PostNL met het voorstel de postzegels te laten ontwerpen door studenten Graphic Design aan ArtEZ in Zwolle. “Ik werk regelmatig met ArtEZ samen, ook om huisstijlen voor tentoonstellingen te ontwikkelen zoals die in Fulda. Zo kunnen studenten een ontwerp maken dat ook daadwerkelijk in de praktijk wordt toegepast. En wat ze straks in hun portfolio kunnen meenemen. Dat alles is ontzettend belangrijk voor hun ontwikkeling.”

Feestelijk accent

In overleg met PostNL en met Marijke Meester, hoofd Graphic Design bij ArtEZ, maakte Uniquole de briefing voor de studenten. Uniquole: “Koning Willem I zou centraal staan, want met zijn geboortejaar is dit project begonnen. Zijn echtgenote Wilhelmina van Pruisen moest een rol spelen, vanwege de vele dynastieke relaties tussen het huis Oranje-Nassau en de Duitse adel. Ook Fulda zelf mocht erin voorkomen, want het is een Nederlandse postzegel over een Oranjevorst die ook over een Duits vorstendom heeft geregeerd. En we wilden graag een feestelijk accent zien, er valt immers iets te vieren. Dat is de bonte confettiregen in de vorm van klassieke ridderordes geworden. Ik ben heel enthousiast over het resultaat, want het geeft een totaalbeeld van wat we dit jaar herdenken. Alles komt erin terug. In Fulda zijn ze ongetwijfeld bijzonder verheugd dat hun stadspaleis op een Nederlandse postzegel staat. Net zo blij als ik ben met de prestatie die de studenten hebben geleverd.”

Open en onbevangen

Aan het postzegelproject is door 40 studenten meegedaan, uit verschillende jaargangen van de opleiding Graphic Design. Marijke Meester van ArtEZ: “Dit project past in ons beleid om met partners van buiten samen te werken en om studenten de vrijheid te

geven te experimenteren. Er is door de studenten zowel individueel gewerkt als in groepjes van wisselende samenstelling. Met begeleiding door 2 docenten, de een op beeldgebied, de ander voor de typografie. Het is een fantastisch proces geweest, waarin de studenten onbevangen allerlei ontwerprichtingen hebben verkend. Van gedurfd tot klassiek.”

Verhaal afgemaakt

Van de vele voorstellen die uit dit proces naar voren kwamen, hebben de studenten zelf er 6 gekozen om aan PostNL en Uniquole te laten zien. “Echt democratisch dus”, zegt Meester. “De docenten hebben geen invloed uitgeoefend op hun selectie. Het waren stuk voor stuk creatieve voorstellen. De studenten hebben hun ontwerpen zelf gepresenteerd, op zichzelf weer een ontzettend waardevolle ervaring. Door PostNL en Uniquole zijn vervolgens 3 voorstellen uitgekozen om verder uit te werken. In het definitieve ontwerp hebben 3 studenten alle puzzelstukjes op hun plek gebracht.”

Klassieke kleuren

Die studenten zijn Lois Barendse, Femke Groen en Rosalie van 't Hof, alle 3 in hun 2e jaar van de opleiding Graphic Design bij ArtEZ. “Op de postzegels zie je dat we sterk hebben ingezoomd op koning Willem I”, zegt Lois Barendse. “De oorspronkelijke schilderijen – ook die van zijn echtgenote Wilhelmina – laten veel meer details zien. Vanwege het formaat van de postzegels zijn het echte portretten geworden. Het dubbelportret is een samengesteld beeld, want bruikbare schilderijen van de koning en koningin samen waren niet te vinden. Ook het stadspaleis van Fulda hebben we volop in de schijnwerpers gezet. Van daaruit regeerde Willem I immers over Fulda, nog voor zijn koningschap in ons land. Zijn oefenperiode, zeg maar. In datzelfde paleis vindt bovendien de jubileumtentoonstelling plaats. We hebben de beelden flink bewerkt. Ten eerste door ze monochroom Nassaublauw te maken, een klassieke kleur die bij het koningshuis past. Aan de beelden is verder een structuur toegevoegd met een pastelachtig effect, als verwijzing naar de grote belangstelling van koning Willem I voor de kunsten. Deze structuur brengt ook meer diepte in het beeld. Door het lichtere blauw lijkt het alsof er een *spotlight* op de onderwerpen staat. Daardoor krijgt het iets verhevens.”

Feestelijke waterval

Op de bovenste en onderste rij staat tussen de 2 postzegels een hoofdletter W, het monogram van koning Willem I. Femke Groen: “Dat hebben we gebruikt om een officiële *touch* aan het ontwerp te geven. Het monogram is samengesteld uit 2 V's, waarbij de ene V door een uitsparing steekt in de andere V. Daar hebben we op de postzegels de perforaties voor gebruikt. Het monogram scheidt de postzegels van elkaar en brengt ze tegelijk samen. De kapitaal W is weer verbonden met het feestelijke patroon, de waterval van kruisen. De vorm van het kruis komt van de Militaire Willems-Orde, de hoogste ridderorde van ons land. Deze is door koning Willem I zelf ingesteld voor daden die getuigen van moed, beleid en trouw. We vonden het mooi om dat zo te laten terugkeren. De kruisen zijn wel wat strakker gemaakt en we hebben ze afgebeeld in de bekende kleuren rood, wit, blauw en oranje. De afbeeldingen zien er klassiek uit, maar door de bewerkingen krijgen ze toch iets eigentijds. Dat komt nog sterker tot uiting in het confettipatroon van de kruisen. Misschien kun je daaraan het beste zien dat we een nieuwe generatie grafische ontwerpers zijn. Op de postzegels past de waterval binnen de kaders. Op de velrand hebben we het vrij laten stromen.”

Typografie

In het patroon op de velrand zijn meer oranje en rode kruisen opgenomen dan blauwe. “Dat is opzettelijk”, aldus Rosalie van 't Hof. “In het begin werkten we met een evenredige verdeling, maar toen werd het blauw te dominant. Je probeert natuurlijk alle elementen hun juiste plek te geven. Dat geldt ook voor de typografie. Daarvoor hebben we de Merriweather en de Cambay gekozen. De een klassiek met een schreef, de ander schreefloos, strakker en moderner. Het was wel een zoektocht voordat we de juiste letters hadden gevonden. Tot we echt de klik hadden met een lettercombinatie die perfect bij alle andere elementen past. Het is illustratief voor hoe dit ontwerp tot stand is gekomen. Het is zo bijzonder dat je met zo veel verschillende mensen aan een ontwerp kunt werken. Een ontwerp waaraan iedereen iets toevoegt, terwijl je niet met een compromis eindigt, maar juist met een sterk eindresultaat. Op dat resultaat zijn we allemaal heel trots. Het was supergaaf om met elkaar aan zoiets moois te werken.”

Over Nicole Uniquole

Nicole Uniquole (Amersfoort, 1968) is gespecialiseerd in het ontwikkelen van tentoonstellingen op historische locaties. Met een wisselend team van specialisten organiseert zij complexe projecten en zet museale locaties en steden neer als merk om de juiste doelgroepen te bereiken. In haar tentoonstellingen combineert zij altijd hedendaags design met 17e-eeuwse kunst. Uniquole is onder meer bekend van spraakmakende tentoonstellingen als het tweejaarlijkse evenement *Masterly The Hague*, de tentoonstelling *Royal Showpieces* in Paleis Het Loo (2014/2015) en *Dutch Design - Huis van Oranje* in Paleis Oranienbaum (2012). Nicole is verder initiator en oprichter van *Masterly – The Dutch Pavilion* dat elk jaar te zien is tijdens de kunstbeurs Salone del Mobile in Milaan. Haar meest recente project is de zomerexpositie dit jaar in Fulda, *Design & Dynastie, 250 Jahre Hofleben Oranien-Nassau*, ter gelegenheid van het 250e geboortjaar van koning Willem I. In 2021 won Nicole Uniquole de publieksprijs van Harper's Bazaar als Woman of the Year voor haar onvermoeibare inzet voor de hedendaagse kunstsector.

Over Marijke Meester

Marijke Meester (Purmerend, 1964) is sinds 2017 hoofd Graphic Design bij ArtEZ, University of the Arts in Zwolle. In 1992 richtte zij Meester Ontwerpers op, een ontwerp bureau in Amsterdam met veel ervaring in strategie, communicatie en complexe uitdagingen. De vaste kern bestaat uit Marijke Meester en Soejon Pet, aangevuld met een flexibel netwerk professionele specialisten op het gebied van communicatie en ontwerp. Meester volgde de lerarenopleiding HBO in Amsterdam (tekenen en handvaardigheid) en een opleiding grafisch ontwerpen aan de Hogeschool voor de Kunsten Utrecht (HKU) waar zij cum laude afstudeerde.

Over Lois Barendse, Femke Groen en Rosalie van 't Hof

Lois Barendse (Hengelo, 1999) studeerde van 2015 tot 2019 mediavormgeving aan het MBO College voor Vormgeving, Mode & Media in Enschede en sinds 2020 Graphic Design aan ArtEZ, University of the Arts in Zwolle. Femke Groen (Kampen, 2003) en Rosalie van 't Hof (Nunspeet 2003) studeren beiden ook sinds 2020 Graphic Design aan ArtEZ in Zwolle.

VERKOOP/ GELDIGHEID

De postzegels **250 jaar koning Willem I** zijn, zolang de voorraad strekt, verkrijgbaar bij het postkantoor in de Bruna-winkels en via de [webshop](#). De postzegels zijn ook telefonisch te bestellen bij de klantenservice van Collect Club op telefoonnummer 088 - 868 99 00. De geldigheidstermijn is onbepaald.

WAARDE

Op deze postzegels staat waardeaanduiding 1, bedoeld voor post tot en met 20 gram met een bestemming binnen Nederland.

TECHNISCHE GEGEVENS

Postzegelformaat	36 x 25 mm
Velformaat	108 x 150 mm
Papier	normaal met fosforopdruk
Gomming	gegomd
Druktechniek	offset
Drukkleuren	cyaan, magenta, geel, blauw en zwart
Oplage	60.000 vellen
Verschijningsvorm	vel van 6 postzegels in 3 verschillende ontwerpen
Ontwerp	Nicole Uniquole in samenwerking met studenten van ArtEZ, University of the Arts, Graphic Design Zwolle
Drukkerij	Koninklijke Joh. Enschedé B.V., Haarlem
Artikelnummer	420662

COPYRIGHT

© 2022 Koninklijke PostNL BV

 250 JAAR KONING WILLEM I

250 JAAR KONING WILLEM I

250 jaar geleden, in 1772, krijgt onze stadhouder Willem V van Oranje-Nassau een zoon. Dit prinsje zal zijn vader als Willem VI opvolgen. Maar het loopt anders. In 1795 vallen de Fransen ons land binnen en de Oranjerfamilie gaat in ballingschap. Pas in 1813 kan de jonge Willem terugkeren naar Nederland en in 1815 wordt hij uitgeroepen tot koning Willem I. Hij blijkt een onvermoeibare doener en zet zich enorm in voor de opbouw van ons door oorlogen verarmde land. Maar de koning heeft jaren eerder dan ook een uitstekende regeerervaring opgedaan: van 1802 tot 1806 kan hij als regerend vorst van Fulda als het ware 'oefenen'. Onder zijn bewind leeft deze schitterende Duitse barokstad helemaal op. Daarom is in Willems 250e geboortjaar juist in Fulda een spectaculaire tentoonstelling georganiseerd rondom de Oranje-Nassau-dynastie vol koninklijke kunstvoorwerpen (juwelen, serviezen, portretminiaturen, meubels), gecombineerd met bijpassende hedendaagse objecten van puur vakmanschap. Voor Willem I begon het allemaal in Fulda!

 8 714341 118752

Artikelnummer 420662
UNIQUELE s.o.m. ArtEZ University of the Arts,
Graphic Design Zwolle

